1. Considera l'equilibri:

$$H_{2(g)} + I_{2(g)} \rightleftarrows 2 HI_{(g)}$$

En tres experiments a la mateixa temperatura es van obtenir aquestes concentracions en l'equilibri, expressades en mol⁻¹·dm⁻³.

experiment	$[H_2]$	$[l_2]$	[HI]
1	0,043	0,011	0,157
2	0,422	0,095	2,103
3	0,09	0,023	0,33

Per error un dels experiments es va dur a terme a una temperatura diferent. Digues quin i justifica-ho

2n Batxillerat

 La descomposició del triòxid de sofre és reversible segons:

$$2SO_{3(g)} \rightleftarrows 2SO_{2(g)} + O_{2(g)}$$

 $K_c = 4.8 \cdot 10^{-3} (a \, 700^{0} \text{C})$

Calcula el valor de la constant d'equilibri d'aquest procés si l'equació s'hagués escrit de les següents maneres:

a)
$$SO_{3(g)} \rightleftarrows SO_{2(g)} + 0.5 O_{2(g)}$$

b)
$$2SO_{2(g)} + O_{2(g)} \rightleftharpoons 2SO_{3(g)}$$

3. Considera l'equilibri de síntesi de l'amoníac:

$$N_{2(g)} + 3 H_{2(g)} \rightleftarrows 2 N H_{3(g)}$$

- a) Calcula el valor de K_c si a certa temperatura un recipient de 25 L conté 0,04 mol de N_2 , 0,02 mol de H_2 i 0,32 mol de NH_3 en equilibri.
- b) En escalfar el recipient, variarà el valor de K_c ?

4. La descomposició del SO_3 es produeix segons:

$$2SO_{3(g)} \rightleftarrows 2SO_{2(g)} + O_{2(g)}$$

$$K_c = 4.8 \cdot 10^{-3} (a \, 700^{\circ} \text{C})$$

Considera les quantitats següents de gasos tancades en un recipient de 2 L a 700°C i avalua per a cada cas si hi ha equilibri químic i, en el cas que no n'hi hagi en quin sentit progressarà la reacció.

- a) $1 \text{ mol } SO_3$
- b) 1 mol SO₂ i 1 mol de O₂
- c) 1 mol SO₃ i 1 mol de O₂
- d) $1 \text{ mol } SO_3$, $1 SO_2 \text{ mol } i 1 \text{ mol } de O_2$
- e) 1 mol SO_3 , 10 SO_2 mol i 10 mol de O_2

5. En un recipient de 5 L s'introdueix 1 mol de SO₂ i 1 mol de O₂ a 1000 °C i s'estableix l'equilibri:

$$2\mathsf{SO}_{2(\mathsf{g})} + \mathsf{O}_{2(\mathsf{g})} \rightleftarrows 2\mathsf{SO}_{3(\mathsf{g})}$$

Un cop assolit l'equilibri, al recipient hi ha 0,846 mol de SO_2 . Calcula els mols de O_2 i SO_3 que hi ha en la mescla en equilibri i el valor de K_c .

6. El pentaclorur de fòsfor es descompon segons l'equilibri:

$$PCl_{5(g)} \rightleftarrows PCl_{3(g)} + Cl_{2(g)}$$
 $K_c = 0.0457 (a 250^{\circ}C)$

En un matràs de 8 L s'introdueixen 10 g de PCl_5 i es porten a l'equilibri a 250°C. Calcula:

- a) Els mols de PCl_5 , PCl_5 i Cl_2 un cop assolit l'equilibri.
- b) La pressió en el recipient.

- 7. Per a l'equilibri: $H_{2(g)} + I_{2(g)} \rightleftarrows 2 HI_{(g)}$ $K_c = 54.8 \ (a \ 400^{\circ} \text{C})$
- a) Indica el sentit en què es desplaçarà l'equilibri si en un recipient de 10 L s'introdueixen 12,69 g de I_2 , 1,0 g de H_2 i 25,58 de HI i s'escalfa a 400°C.
- b) Calcula la concentració dels tres compostos quan s'arriba a l'equilibri a 400°C.

8. Considera la reacció d'equilibri:

$$CO_{2(g)} + H_{2(g)} \rightleftarrows CO_{(g)} + H_2O_{(g)}$$

 $K_c = 0.14 (a 550^{\circ}C)$

Calcula els mols de CO_2 , H_2 , CO i H_2O presents en la mescla final en equilibri si es parteix de les mescles inicials següents:

- a) 1 mol de CO_2 i 1 mol de H_2 .
- b) 1 mol de CO i 1 mol de H_2O .
- c) 1 mol de CO_2 , 1 mol de H_2 i 1 mol de H_2O .
- d) 1 mol de CO_2 , 1 mol de H_2 , 1 mol de CO 1 i 1 mol de H_2O .

9. En un recipient de 5 L s'introdueixen 2 mol de NO, i s'escalfa a una certa temperatura, tot arribant-se a l'equilibri: $2NO_{(g)} \rightleftarrows N_{2_{(g)}} + O_{2_{(g)}}$

Els mols de *NO* presents en l'equilibri són 0,11. Calcula:

- a) La composició en percentatge en volum de la mescla en equilibri.
- b) El valor de la constant K_c .
- c) El grau de dissociació del NO.

10. En un recipient d' 1 l de capacitat en què prèviament s'hi ha fet el buit s'introdueixen 6 g de PCl₅. S'escalfa a 250°C i s'estableix l'equilibri:

$$PCl_{5(g)} \rightleftarrows PCl_{3(g)} + Cl_{2(g)}$$

Si la pressió total en l'equilibri és de 2 atm, calcula el grau de dissociació del PCl_5 .

11. Per a certa reacció de dissociació: $A_{(g)} \rightleftarrows 2B_{(g)}$ la constant K_c té un valor d'1,35 a 140°C. Calcula el valor de la constant K_P a aquesta temperatura.

12. En un recipient d'1 L de volum s'introdueixen 10,8 g de N_2 i 1,28 g de H_2 , s'escalfa a 800 K i s'estableix l'equilibri:

$$N_{2(g)} + 3 H_{2(g)} \rightleftarrows 2 N H_{3(g)}$$

Si en l'equilibri hi ha 0,06 mol NH_3 , calcula:

- a) La composició en percentatge en volum de la mescla gasosa.
- b) La pressió parcial de cada component.
- c) El valor de K_P .

13. La reacció de síntesi del iodur d'hidrogen és:

$$H_{2(g)} + I_{2(g)} \rightleftarrows 2 HI_{(g)}$$

 $K_c = 55.3 (a 700 K)$

En un recipient tancat a 700 K hi ha una mescla gasosa formada per H_2 , I_2 i HI, essent les pressions parcials inicials: 0,02 atm, 0,02 atm i 0,7 atm.

- a) Calcular el valor de K_P de la reacció.
- b) Explica de manera raonada en quin sentit progressarà la reacció fins aconseguir l'estat d'equilibri.
- c) Calcula les pressions parcials en l'equilibri de les tres substàncies.

14. La reacció de descomposició de l'hidrogencarbonat de sodi es produeix segons l'equilibri:

$$2 \, NaHCO_{3(s)} \rightleftharpoons Na_2CO_{3(s)} + CO_{2(g)} + H_2O_{(g)}$$

S'introdueixen 25 g d'hidrogencarbonat de sodi en un recipient de 2 L i s'escalfen fins a 100°C. Si a aquesta temperatura $K_P = 0,231$, calcula:

- a) Les pressions parcials i la pressió total en equilibri dels gasos formats.
- b) La massa d'hidrogencarbonat que queda sense descompondre.

15. En un recipient de 50 L s'introdueixen 2 mol del compost A i 8 mol del compost B. S'escalfa a 300°C i s'estableix l'equilibri següent:

$$A_{(g)} + 3B_{(g)} \rightleftarrows 2C_{(g)}$$

En l'equilibri hi ha 0,8 mol de C. Calcula:

- a) Els mols de la mescla gasosa en l'equilibri.
- b) Els valors de K_C i K_P .

16. Considera la reacció reversible:

$$CO_{(g)} + Cl_{2(g)} \rightleftarrows COCl_{2(g)}$$

En un recipient de 2 L de capacitat hi ha una mescla de tres gasos en equilibri. Les concentracions són 2 M, 2 M i 8 M per a CO, Cl_2 i $COCl_2$ respectivament.

- a) Calcula el valor de K_C per aquesta reacció.
- b) S'afegeix al recipient 1 mol de Cl_2 i es deixa que el sistema arribi a una situació d'equilibri sense canviar la temperatura. Calcula la nova composició de la mescla.
- c) Calcula quants mols de Cl_2 s'haurien haver afegit si es pretenia que la concentració molar de $COCl_2$ en la mescla fos exactament 9 M.

17. Considera les reaccions en equilibri següents:

a)
$$PCl_{3(g)} + Cl_{2(g)} \rightleftharpoons PCl_{5(g)}$$

b)
$$CH_3OH_{(g)} + O_{2(g)} \rightleftarrows CO_{(g)} + 2H_2O_{(g)}$$

· c)
$$CO_{(g)} + H_2O_{(g)} \rightleftharpoons CO_{2(g)} + H_{2(g)}$$

d)
$$I_{2(s)} \rightleftharpoons I_{2(g)}$$

e)
$$2 NaHCO_{3(s)} \rightleftharpoons Na_2CO_{3(s)} + CO_{2(g)} + H_2O_{(g)}$$

Explica d'una manera raonada quin efecte produirà en el rendiment de la reacció directa un augment de la pressió.

- 18. En un recipient tancat s'estableix l'equilibri següent a una determinada temperatura : $N_2O_{4(g)} \rightleftarrows 2NO_{2(g)}$ Les concentracions de N_2O_4 i del NO_2 en l'equilibri són 0,090 M i 0,134 M respectivament.
 - a) Calcula el valor de la constant d'equilibri K_C .
 - b) Si el volum del recipient es duplica, indica de manera raonada cap a on es desplaça l'equilibri de la reacció i calcula les noves concentracions de cada compost.

19. A certa temperatura, el procés de descomposició del clorur d'amoni segueix l'equació termoquímica següent:

$$NH_4Cl_{(s)} \rightleftarrows NH_{3(g)} + HCl_{(g)} \Delta H = 123,6 \ Kcal \cdot mol^{-1}$$

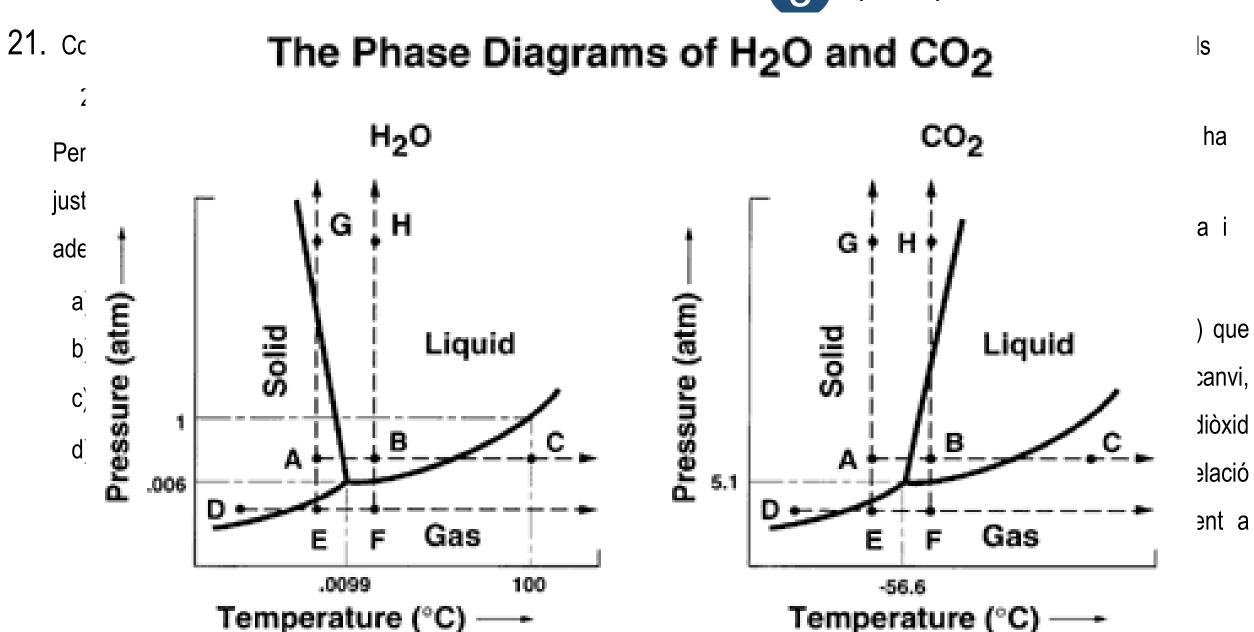
- a) Argumenta raonadament com afectaria la concentració d'amoníac si hi hagués:
 - Un descens de la temperatura.
 - Un augment de la pressió.
- b) Com canviaria el valor de K_C un augment de la temperatura?
- c) Com afectaria el valor de K_C un augment de la concentració de clorur d'hidrogen?

20. S'introdueixen 0,85 mols de H_2 i 0,5 mols de CO_2 en un recipient de 10 L i es manté la mescla a una determinada temperatura constant, de tal manera que s'estableix un estat d'equilibri donat per l'equació química següent:

$$H_{2(g)} + CO_{2(g)} \rightleftharpoons CO_{(g)} + H_2O_{(g)}$$

Si en la barreja de gasos en equilibri hi ha 0,4 mols de *CO*, calcula:

- a) El valor de K_C .
- b) El rendiment de la reacció.
- c) La densitat de la barreja gasosa.

- 24. D'una substància se'n coneixen les dades següents: els punts de fusió i ebullició són 83,7°C i 177°C; el punt triple és 0,25 atm i 38,6°C, i sublima a 0,1 atm i 5°C.
 - a) Dibuixa el diagrama de fases aproximat d'aquesta substància i indica els punts de les dades esmentades.
 - b) És possible conèixer el punt crític de la substància a partir d'aquestes dades?
 - 25. Per a aquesta reacció a certa temperatura, K_C =400

$$N_{2(g)} + 2O_{2(g)} \rightleftarrows 2NO_{2(g)}$$

Calcula K_C per a aquestes reaccions a igual temperatura:

a)
$$2 NO_{2(g)} \rightleftarrows N_{2(g)} + 2 O_{2(g)}$$
 b) $NO_{2(g)} \rightleftarrows \frac{1}{2} N_{2(g)} + O_{2(g)}$

$$NO_{2(g)} \rightleftarrows \frac{1}{2} N_{2(g)} + O_{2(g)}$$

c)
$$\frac{1}{2} N_{2(g)} + O_{2(g)} \rightleftarrows NO_{2(g)}$$

26. Considera els equilibris químics següents:

$$2 H_{2(g)} + O_{2(g)} \rightleftarrows 2 H_2 O_{(g)} k_1$$

$$H_{2(g)} + \frac{1}{2} O_{2(g)} \rightleftarrows H_2 O_{(g)} k_2$$

$$2 H_2 O_{(g)} \rightleftarrows 2 H_{2(g)} + O_{2(g)} k_3$$

Troba les relacions entre els valors de les constants:

a)
$$k_1 i k_2$$
 b) $k_1 i k_3$ c) $k_2 i k_3$

b)
$$k_1$$
 i k_3

c)
$$k_2$$
 i k_3

27. En un recipient de 4 L s'ha arribat a un estat d'equilibri amb les substàncies H_2 , N_2 i NH_3 , segons:

$$N_{2(g)} + 3 H_{2(g)} \rightleftarrows 2 N H_{3(g)}$$

a) Completa els valors que falten en aquesta taula.

	N_2	H ₂	NH ₃
n _{inicials}	1		0
Δn			0,52
n _{equilibri}		2,22	

b) Calcula el valor de K_C per aquest equilibri.

28. S'introdueix fosgen ($COCl_2$) en un recipient buit d'1 L a pressió de 0,92 atm i temperatura de 500 K, i es descompon segons l'equació

$$COCl_{2(g)} \rightleftarrows CO_{(g)} + Cl_{2(g)}$$

Si en aquestes condicions $K_C = 4.63 \cdot 10^{-3}$

- a) Calcula la concentració inicial de fosgen.
- b) Determina la concentració de totes les espècies en l'equilibri.
- c) Calcula la pressió parcial de cada component en l'equilibri.

29. El valor de la constant d'equilibri K_C és 6,6·10⁻⁴ a 25°C per a la reacció:

$$H_{2(g)} + F_{2(g)} \rightleftarrows 2 HF_{(g)}$$

Si en un recipient de 10 L s'introdueix 1 mol de H_2 i 1 mol de F_2 i es manté a 25°C fins a assolir l'equilibri, calcula :

- a) Els mols de H_2 que queden sense reaccionar un cop s'ha arribat a l'equilibri.
- b) La pressió parcial de cadascun dels components en l'equilibri.
- c) El valor de K_p a 25°C.

- 30. Considera l'equilibri: $SO_{3(g)} \rightleftarrows SO_{2(g)} + \frac{1}{2}O_{2(g)}$ Un recipient s'omple amb gas SO_3 i es porta a un estat d'equilibri a 720°C. Si la pressió dins el recipient és de 0,25 atm i el SO_3 és troba dissociat en un 70%, calcula:
 - a) Les pressions parcials de cada gas.
 - b) Els valors de K_p i K_c .

31. Una mostra de 10 g de SO_2Cl_2 gasós es descompon a 450°C en un recipient de 3 litres fins que s'arriba a l'equilibri:

$$SO_2Cl_{2(g)} \rightleftarrows SO_{2(g)} + Cl_{2(g)}$$

En l'equilibri a 450°C, el SO_2Cl_2 es troba dissociat un 79%. Calcula:

- a) Els mols de cada espècie en l'equilibri.
- b) El valor de les constants K_c i K_p a 450°C.
- c) La pressió total en el recipient.

- 32. En un recipient d'1,5 L s'introdueixen 3 mol de PCl_5 . Quan s'arriba a l'equilibri a 390 K , el PCl_5 s'ha dissociat en un 60% segons l'equilibri: $PCl_{5(g)} \rightleftarrows PCl_{3(g)} + Cl_{2(g)}$ Calcula la concentració de cada espècie en l'equilibri, els valors de K_c i K_p , la pressió final en el recipient i la pressió parcial de cada gas.
- 33. En un recipient de 200 ml de capacitat, en el qual prèviament s'hi ha fet el buit, s'introdueixen 0,4 g de N_2O_4 . Es tanca el recipient, s'escalfa a 45°C i s'estableix l'equilibri següent: $N_2O_{4(g)} \rightleftarrows 2NO_{2(s)}$

Si a aquesta temperatura, el N_2O_4 , s'ha dissociat en un 41,6%, calcula els valors de les constants K_c i K_p .

34. Considera aquest equilibri i respon de manera raonada:

$$CaCO_{3(s)} + Q \rightleftarrows CaCO_{(s)} + CO_{2(g)}$$

- a) Com l'afecta la temperatura?
- b) Es modifica l'equilibri en el cas d'afegir $CaCO_3$ al sistema?
- c) I si s'augmenta la pressió parcial de CO_2 ?
- d) Què passarà si la descomposició del carbonat de calci es fa en un recipient obert?

35. Considera l'equilibri :

$$SnO_{2(s)} + 2H_{2(g)} \rightleftarrows Sn_{(s)} + 2H_2O_{(g)}$$

En un recipient de 50 L de capacitat s'introdueixen 1 mol de SnO_2 i 5 mol d' H_2 , i s'escalfa fins a 500 K. Si $K_p = 8,67 \cdot 10^{-5} \ (a\ 500\ K)$, calcula a l'equilibri:

- a) El valor de K_c .
- b) La massa de Sn.
- c) La pressió de la mescla gasosa.

36. Una massa de 6,53 g d'hidrogensulfur d'amoni, NH_4HS , s'introdueix en un recipient de 4 L de capacitat en el qual abans s'hi ha fet el buit, i es descompon a 27°C segons la reacció:

$$NH_4HS_{(s)} \rightleftharpoons NH_{3(g)} + H_2S_{(g)}$$

Un cop s'estableix l'equilibri, la pressió total dins del recipient és de 0,75 atm. Calcula:

- a) Les constants d'equilibri K_c i K_p .
- b) El percentatge de sulfur d'amoni que s'ha descompost.
- c) La composició de la mescla gasosa expressada en percentatge en volum.

37. En un cilindre metàl·lic tancat es té el procés químic següent en equilibri:

$$2 A_{(g)} + B_{(s)} \rightleftharpoons 2 C_{(s)} + 2 D_{(g)} \Delta H^o < 0 KJ \cdot mol^{-1}$$

Argumenta de manera raonada cap a on es desplaçarà l'equilibri si:

- a) Es duplica la pressió en el sistema.
- b) Es redueix a la meitat la concentració dels reactius *B* i *C*.
- c) S'incrementa la temperatura.

38. Donat el sistema en equilibri:

$$N_2 O_{4(q)} \rightleftharpoons 2N O_{2(s)} \Delta H^o = +58.2 \ KJ$$

prediu, de manera raonada, el sentit del desplaçament del sistema en fer cadascuna d'aquestes variacions:

- a) En retirar NO_2 de la mescla a temperatura i volums constants.
- b) Augmentar la pressió del sistema disminuint el volum del recipient.
- c) Escalfar la mescla a volum constant.
- d) Afegir certa quantitat de nitrogen a temperatura i volum constants.
- e) Posar la mescla en contacte amb catalitzadors a temperatura i volum constants.

39. Donat l'equilibri:

$$2 NO_{(g)} + 2 CO_{(g)} \rightleftharpoons N_{2(g)} + 2CO_{2(g)} \Delta H^o < 0$$

Raona com afectarà l'equilibri el fet d'augmentar la temperatura, disminuir la pressió, augmentar el volum del recipient o afegir-hi un catalitzador.

40. Considera l'equilibri següent:

$$H_2O_{(g)} + CO_{(g)} \rightleftarrows H_{2(g)} + CO_{2(g)}$$

Sabent que el valor de K_c és 0,003 a 900°C i 0,2 a 1200°C, contesta raonadament:

- a) La reacció és endotèrmica o exotèrmica?
- b) Quina temperatura, 900°C o 1200°C, és més adequada per afavorir la producció de CO_2 ?
- c) Com hi afectaria un augment de la pressió?

41. Un recipient d'1 L conté una mescla gasosa de 0,003 mol d'hidrogen, 0,003 mol de iode i 0,024 mol de iodur d'hidrogen en equilibri a 400°C, segons l'equació reversible següent:

$$H_{2(g)} + I_{2(g)} \rightleftarrows 2 HI_{(g)} \Delta H < 0$$

En aquestes condicions calcula:

- a) El valor de K_c .
- b) Si inicialment només hi havia iodur d'hidrogen, calcula el grau de dissociació en l'equilibri.
- c) Raona tres formes diferents de desplaçar l'equilibri de tal manera que augmenti la dissociació del iodur d'hidrogen.

42. Considera la reacció:

$$N_2 O_{4(g)} \rightleftarrows 2N O_{2(s)} K_c = 3,20 (a 150^{\circ} C)$$

- a) Determina el volum d'un recipient que conté 1 mol de N_2O_4 barrejat amb 2 mol de NO_2 en equilibri a 150°C.
- b) Es pretén modificar la composició de la mescla per tal que tingui un 50% de mols de cada gas. Què caldria fer, augmentar o disminuir el volum del recipient? Quin canvi de volum hauria d'experimentar el recipient?
- c) Calcula el valor de K_p a 150°C.

Un cop arribada la reacció a l'equilibri, els mols de $SbCl_5$ són 0,083:

- a) Calcula la composició final de la mescla en percentatge en massa.
- b) Calcula les constants d'equilibri K_c i K_p .
- c) Determina la pressió final de la mescla.
- d) Explica raonadament cap a on es desplaçarà l'equilibri si augmenta el volum a temperatura constant.

44. Per a la reacció de descomposició tèrmica de l'età:

$$C_2 H_{6(g)} \rightleftarrows C_2 H_{4(g)} + H_{2(g)}$$

Constant d'equilibri $K_c = 7.0 \cdot 10^{-4} (900 K)$.

S'introdueix età en un reactor i un cop s'ha arribat a l'equilibri la pressió de dins és de 2 atm.

- a) Determina el grau de dissociació i les pressions parcials de cadascun dels components en l'equilibri.
- b) Explica de manera raonada com afectarà el grau de dissociació un augment de la pressió. Tot seguit, demostra si la predicció és encertada, per tal de fer-ho, realitza els càlculs adequats quan la pressió duplica el seu valor.